

[Forsvarsministeren.]

Samtidig med, at afgiftsspørgsmålet og lodsernes adgang til reguleringsfonden underkastes en nærmere undersøgelse, vil virkningerne af de foreslåede ændringer i pensionsbestemmelserne blive undersøgt, idet det ikke har været muligt at gennemføre en sådan undersøgelse forinden vedtagelse af den førnævnte pensionslov af 21. marts 1959.

Under henvisning hertil tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Uden for dagsordenen har den højtærede socialminister ordet, for at han kan fremsætte de for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Socialministeren (Bomholt): Jeg skal her ved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov for Færøerne om folkepension og forslag til lov om ændring i lov for Færøerne om invalideforsikring.*

De nugældende færøske regler om hjælp ved alderdom findes i lov nr. 146 af 31. marts 1949 for Færøerne om aldersrente. Denne lov, der bygger på de samme grundprincipper, som indtil den 1. april 1957 var gældende i den øvrige del af riget, ligger dog på en række punkter den ældre aldersrentelovgivning nærmere. Der er siden lovens ikrafttræden i 1949 kun foretaget en enkelt realitetsændring, idet der pr. 1. april 1958 gennemførtes en lempelse af reglerne om fradrag på grund af rentemodtagernes indtægt.

Fra færøsk side er der nu fremsat ønske om indførelse af en folkepensionsordning for Færøerne, der svarer til den, der i 1957 blev gennemført for den øvrige del af riget.

I 1949 blev grundbeløbene for aldersrenten på Færøerne fastsat til det samme som i landkommunerne i det øvrige kongerige. Imidlertid opstod der snart forskel mellem rentesatserne på Færøerne og i den øvrige del af riget, fordi den færøske aldersrentelov i modsætning til folkeforsikringsloven ikke indeholder bestemmelser om automatisk pristalsregulering, men kun giver socialministeren adgang til efter indstilling fra landsstyret at forhøje eller nedsætte rentesatserne, såfremt leveomkostningerne på Færøerne stiger eller falder. Uanset reguleringer i henhold til denne

regel er rentemodtagerne på Færøerne ikke nået op på rentesatsen for landkommuner i den øvrige del af riget, og efter at man her ved folkepensionens indførelse pr. 1. april 1957 indregnede forskellige tillæg som beklædnings- og brændselstillæg i folkepensionens grundbeløb, ligesom dette blev forhøjet væsentligt pr. 1. oktober 1957, er forskellen mellem satserne yderligere blevet forøget.

Hovedpunkterne i forslaget til lov for Færøerne om folkepension er i korthed følgende:

Betegnelsen aldersrente ændres til folkepension.

Der foreslås indført et mindstebeløb, der kan udbetales til alle personer over 67 år uanset indtægtsforholdene.

Grundbeløbene forhøjes til de for landkommuner i den øvrige del af riget gældende beløb, og i forbindelse hermed foretages en omlægning af tillæggene, herunder det personlige tillæg samt en forhøjelse af ventetillægget.

Reglerne om fradrag for indtægt bringes i overensstemmelse med folkeforsikringslovens regler.

Den gældende aldersgrænse forhøjes, således at aldersgrænsen efter en overgangsperiode på 3½ år, regnet fra lovens ikrafttræden den 1. oktober 1959, bliver 62 år for enlige kvinder og 67 år for andre.

Til delvis dækning af merudgifterne ved nyordningen indføres et folkepensionsbidrag på 1 pct. af den skattepligtige indkomst.

Endelig indføres automatisk pristalsregulering i samme forhold som af satserne for landkommuner i den øvrige del af riget.

Meromkostningerne ved indførelse af et mindstebeløb er anslået til ca. 0,35 mill. kr., idet man skønner, at der højst er ca. 500 personer over 67 år, der ikke i forvejen oppebærer aldersrente, men som nu vil blive berettiget til mindstebeløbet.

Forhøjelsen af de nuværende aldersrente-beløb til de beløb, der gælder for landkommuner i den øvrige del af riget, vil betyde en forhøjelse på ca. 85 pct. eller en merudgift på ca. 3,4 mill. kr. Når dertil kommer merudgifter til tillæg samt udgifter i anledning af lempelser i fradragreglerne, må det skønnes, at de samlede merudgifter ved nyordningen vil andrage godt 4 mill. kr.

Forhøjelsen af aldersgrænserne samt ned-

[Socialministeren.]

sættelsen af rådighedsbeløbet til personlige tillæg vil medføre en besparelse, og hvis størrelse man på nuværende tidspunkt dårligt kan skønne, men den vil formentlig være forholdsvis ringe, således at de samlede merudgifter i alt næppe kan anslås til mindre end 4 mill. kr. Det kan dog forventes, at ca. 800 000 kr. kan dækkes gennem det foreslåede folkepensionsbidrag.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. oktober 1959.

Da der imidlertid ved ordningen påføres den færøske landskasse, som ifølge forslaget skal afholde tre syvendedele af de udgifter, der ikke dækkes af folkepensionsbidraget, en ikke ubetydelig årlig merudgift, foreslås det, at gennemførelsen, for så vidt angår den indtægtsbestemte folkepension og tillæggene hertil, sker gradvis i 3 etaper med jævn stigning af pensionsydelse. Første etape begynder herefter ved lovens ikrafttræden den 1. oktober 1959, anden etape begynder den 1. april 1960, hvorefter ydelserne fra 1. april 1961 udbetales med de fulde beløb. Derimod skønnes det hensigtsmæssigt at opkræve det fulde folkepensionsbidrag allerede fra lovens ikrafttræden.

Med hensyn til forslag til lov om ændring i lov for Færøerne om invalideforsikring vil jeg gerne nævne, at de gældende regler om invalideforsikring på Færøerne blev fastlagt i lov for Færøerne om invalideforsikring, der ligesom aldersrenteloven er af 31. marts 1949. Invalidenteren blev ligesom aldersrenten fastsat til beløb af samme størrelse som den dagældende rente i landkommuner i den øvrige del af riget og skulle i øvrigt beregnes efter samme retningslinjer som aldersrenten, hvilket har medført, at invaliderenten nu også er væsentlig mindre på Færøerne end invalidepensionen i landkommunerne i den øvrige del af riget.

Ved nærværende forslag foreslås den færøske invalideforsikringslov derfor bragt i overensstemmelse med forslaget til lov for Færøerne om folkepension. Ydelsen betegnes herefter invalidepension, og lovens satser foreslås forhøjet til de i folkeforsikringsloven angivne satser for landkommuner.

Det tilstræbes i øvrigt i videst muligt omfang at bringe beregningsreglerne i over-

ensstemmelse med reglerne for den øvrige del af riget.

Merudgiften ved ændringerne i invalideforsikringsloven anslås at ville andrage omkring 1,2 mill. kr. Til delvis dækning heraf foreslås invalidepræmien forhøjet til samme beløb som i den øvrige del af riget, hvilket vil dække ca. 0,2 mill. kr. Stigningerne i ydelserne foreslås ligesom for folkepensionens vedkommende gennemført gradvis i 3 etaper, således at ydelserne først fra den 1. april 1961 når op på beløb svarende til de satser, der gælder for landkommuner i den øvrige del af riget.

Begge forslag har været forelagt for det færøske lagting, der har vedtaget dem uden ændringer, hvorhos Færøernes landsstyre har givet forslagene sin enstemmige tilslutning.

Idet jeg, for så vidt angår enkelthederne i de to lovforslag, tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg hermed anbefale disse til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning vedrørende Danmarks ratifikation af den europæiske valutaoverenskomst, undertegnet i Paris den 5. august 1955, med tilhørende tillægsprotokol, undertegnet i Paris den 27. juni 1958.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4304, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 941).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Per Federspiel: Jeg vil gerne stille 2 spørgsmål til den højtærede udenrigsminister om forhold, som ikke helt fremgår af forslaget eller af den tidligere forhandling her i det høje ting.

Det ene spørgsmål drejer sig om, hvilken politik man fra de kontraherende staters side, og herunder navnlig dansk side, har tænkt sig at følge med hensyn til fastsæt-